

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Veselé a soudců JUDr. Ivy Suneghové a JUDr. Aleny Svátkové v právní věci žalobce: J. P. nar. bytem zast. JUDr. Jiřím Horákem, advokátem ve Zlíně, Lešetín IV/708, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o zaplacení 40.000 Kč, o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 13. listopadu 2014, č. j. 15 C 217/2014-52,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. ohledně částky 10.000 Kč m ě n í tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 10.000 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak se rozsudek v tomto výroku p o t v r z u j e .
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení 12.342 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Jiřího Horáka, advokáta.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech odvolacího řízení 4.114 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Jiřího Horáka, advokáta.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu o zaplacení 40.000 Kč (výrok I.) a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované náklady řízení ve výši 600 Kč (výrok II.).

Žalobce se žalobou domáhal na žalované zaplacení přiměřeného zadostiučinění ve výši 40.000 Kč za nemajetkovou újmu, která mu dle žalobních tvrzení vznikla v důsledku nezákonného rozhodnutí, jímž byl žalobce obviněn ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti a posléze zproštěn obžaloby. Nemajetková újma spočívala dle žalobních tvrzení v zásahu do cti a hrdosti žalobce, byl-li obviněn z něčeho, čeho se nedopustil, žalobci hrozil trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců až 4 roky, trest zákazu řízení motorových vozidel, přičemž byl [REDAKCE], takže mu hrozila ztráta zaměstnání, výsledek trestního stíhání mohl pro něj mít negativní finanční dopad i v tom, že by nebyl schopen splácet úvěr ve výši [REDAKCE] Kč, který si vzal na koupi motorového vozidla. Celé řízení tedy pro něj znamenalo velkou psychickou zátěž.

Soud I. stupně vycházel ze zjištění, že usnesením policejního orgánu PČR Krajské ředitelství policie Zlínského kraje ze dne 7. 1. 2013 byl žalobce obviněn ze spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, kterého se měl dopustit tím, že dne [REDAKCE] jako řidič vozidla nepřizpůsobil rychlost jízdy a v důsledku toho došlo ke zranění řidiče M. [REDAKCE]. Proti shora uvedenému usnesení podal žalobce stížnost, která byla zamítnuta. Dne 26. 3. 2013 Okresní soud ve Zlíně vydal trestní příkaz, kterým byl žalobci uložen trest odnětí svobody v trvání 7 měsíců se zkušební dobou 18 měsíců a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 2 let. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odpor. Následně bylo nařízeno hlavní líčení a Okresní soud ve Zlíně rozhodl rozsudkem č. j. [REDAKCE] dne 13. 5. 2013, jímž žalobce uznal vinným ze shora uvedeného přečinu a uložil mu tentýž trest jako trestním příkazem. K odvolání žalobce proti rozsudku odvolací soud rozsudek zrušil a ve věci bylo nově jednáno. Rozsudkem, který nabyl právní moci dne 27. 11. 2013, byl žalobce zproštěn obžaloby.

Žalobce absolvoval školení řidičů vozidel nad 3,5t dne 19. 11. 2011, 7. 1. 2011, 7. 11. 2012, 22. 3. 2013, dne 6. 12. 2012 žalobce uzavřel pracovní smlouvu s firmou [REDAKCE] na základě které pracoval jako [REDAKCE]. Na základě úvěrové smlouvy mu byl dne 17. 5. 2011 poskytnut úvěr ve výši [REDAKCE] Kč. Žalobce u žalované uplatnil svůj nárok, za vydání nezákonného rozhodnutí se žalovaná žalobci omluvila.

Nárok žalobce posoudil soud I. stupně dle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, zejména ust. § 1, § 2, § 5 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 a § 31a.

Na základě zjištěného skutkového stavu soud I. stupně uzavřel, že v řízení vedeném u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. [REDAKCE] došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, a to usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 7. 5. 2013, č. j. [REDAKCE] které bylo posléze odklizené zprošťujícím rozsudkem. Žalovaná se za uvedené žalobci omluvila. Soud se dále zabýval otázkou, zda trestní stíhání vyvolalo u žalobce natolik závažný zásah do jeho osobnostních práv, aby bylo namíste odškodnit takový zásah formou konstatování porušení práva či formou peněžní. Dospěl k závěru, že trestní stíhání je zátěží pro každého, nemajetková újma nebyla pro žalobce natolik zásadní a intenzivní, aby

odůvodňovala odškodnění v penězích, a to i vzhledem k délce trestního stíhání necelého jednoho roku.

O nákladech řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř.

Proti rozsudku podal včasné odvolání žalobce. Namítal, že nesouhlasí s odůvodněním zamítavého výroku rozsudku soudem I. stupně. V rozsudku je uvedeno, že žalobce pouze obecně tvrdil, že v průběhu trestního stíhání se u něj dostavily obavy z budoucnosti. Poukázal na to, že žalobce již v žalobě a v replice k vyjádření žalované tvrdil, že byl zasažen do své cti a hrdosti, když byl obviněn z něčeho, co nespáchal a trestní řízení pro něj bylo psychickou zátěží, vznikl mu pocit nejistoty, obavy a stresu. Byl ohrožen zákazem řízení, což vnímal jako hrozbu ze ztráty o zaměstnání, byl profesionálním řidičem. Soud bagatelizuje hrozbu trestem odnětí svobody či zákazem činnosti, podstatná je míra hrozby, nikoli faktický stav. Trestní stíhání trvalo v řádu měsíců. Považuje za nespravedlivé, aby se mu žalovaná pouze omluvila za nezákonné trestní stíhání trvající téměř rok, přičemž omluva přišla až na žádost žalobce. Spravedlivé by bylo, pokud by byl odškodněn i finančně. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobě vyhověl a uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

Žalovaná navrhla potvrzení rozsudku soudu I. stupně jako věcně správného.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř.), a doplnil dokazování (§ 213 o.s.ř.).

Z trestního spisu Okresního soudu ve Zlíně sp. zn. [redacted] vzal odvolací soud za prokázané, že žalobce se v průběhu let 2008-2012 dopustil pouze přestupku proti majetku, který byl vyřešen zastavením řízení (zpráva o pověsti [redacted] ze dne 7. 12. 2012), rozsudkem ze dne 13. 5. 2013, č. j. [redacted], byl žalobce uznán vinným, že u [redacted]

[redacted] mž porušil ust. § 5 odst. 1 písm. b) a § 18 odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb., [redacted]

[redacted] sti způsobil těžkou újmu na zdraví a spáchal tento čin proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona, čímž spáchal přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1, 2 tr. zák. K odvolání žalobce rozhodl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 9. 7. 2013, č. j. [redacted] tak, že napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně. Soud zde dospěl k závěru, že skutková zjištění jsou neúplná, soud I. stupně se vůbec nezabýval chováním poškozeného. Uložil soudu I. stupně doplnit dokazování znaleckým posudkem z oboru silniční dopravy. Okresní soud ve Zlíně rozhodl poté rozsudkem dne 27. 11. 2013, č. j. [redacted] ak, že žalobce zprostil obžaloby, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Podle § 129 odst. 2 tr.ř. zjednodušené písemné vyhotovení rozsudku neobsahuje odůvodnění skutkového stavu a výroku o vině a trestu.

Po takto doplněném dokazování dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání žalobce je zčásti důvodné.

Odvolací soud vycházel při svém rozhodování ze skutkového stavu zjištěného soudem I. stupně a ze skutečností výše uvedených zjištěných z trestního spisu Okresního soudu ve Zlíně sp. zn. [REDAKCE]. Soud I. stupně sice důkaz uvedeným spisem provedl, avšak neuvedl přesně, z jakého skutku byl žalovaný obviněn, z jakého důvodu byl následně obžaloby zproštěn a co bylo zjištěno k jeho pověsti v místě bydliště. Proto odvolací soud skutková zjištění doplnil.

Nárok žalobce posoudil soud I. stupně správně dle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Odvolací soud však nesouhlasí s jeho závěrem, že v projednávané věci postačila jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu omluva žalované.

Dle § 7 odst. 1 zák. č. 82/98 Sb. právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Dle § 8 odst. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem.

Dle § 14 odst. 1 cit. zákona se nárok na náhradu uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6. Dle § 15 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. se náhrady škody u soudu může poškozený domáhat pouze tehdy, pokud do 6 měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

Podle § 31a odst. 1 cit. zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Dle odstavce 2 téhož ustanovení se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Proti žalobci bylo zahájeno trestní stíhání usnesením dle § 160 odst. 1 tr.ř., jeho stížnost proti uvedenému usnesení byla zamítnuta. Následně byl žalobce zproštěn obžaloby proto, že skutek, který mu byl kladen za vinu, není trestným činem. Soud I. stupně správně uzavřel, že usnesení o zahájení trestního stíhání je v tomto případě nezákonným rozhodnutím ve smyslu výše uvedeného ustanovení § 7 a § 8 zák. č. 82/1998 Sb., k jehož odklizení došlo rozsudkem, jímž byl žalobce obžaloby zproštěn.

Ústavní soud opakovaně judikoval (viz např. rozhodnutí I. ÚS 554/04, II. ÚS 590/08, III. ÚS 1976/09), že samotné trestní stíhání je způsobilé vyvolat vznik nemateriální újmy především tehdy, jedná-li se o obvinění „liché“, což může vyplynout z pravomocného zprošťujícího soudního rozsudku, podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivce obviněn, nestal, případně jej nespáchal obžalovaný, anebo skutek nebyl trestným činem. Již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti. I bez excesu úředních osob je trestní řízení způsobilé zasáhnout do osobnostních práv člověka, podstatný je výsledek trestního řízení ve vztahu k opodstatněnosti jeho zahájení. V projednávané věci se o takový případ jedná, žalobci vznikla nemajetková újma v důsledku nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání proti žalobci a bylo

třeba posoudit rozsah nemajetkové újmy podle kritérií, která NS ČR ve své judikatuře dovodil. Jedná se o 1) povahu trestní věci, 2) délku trestního řízení, 3) následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby (viz rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30Cdo 2813/2011, 30Cdo 2256/2011).

V projednávané věci bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání a byl obžalován pro přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1 a 2 tr. zák.

Dle § 147 odst. 1 tr. zák., kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

Dle odst. 2 odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

Žalobci tedy hrozil trest odnětí svobody až na 4 léta a trest zákazu činnosti.

Délka trestního řízení v projednávané věci byla přiměřená skutkové a právní složitosti věci, zásah do osobnostních složek žalobce trval po dobu 10 měsíců a 20 dní.

Pokud jde o následky způsobené trestním stíháním v osobnostní sféře žalobce, ty byly umocněny tím, že žalobce byl dosud netrestaná osoba a následně bylo zjištěno, že skutek, který je mu kladen za vinu, není trestným činem, žalobce vykonával povolání [REDAKCE] takže hrozící trest zákazu činnosti u něj bezesporu vyvolal obavy ze ztráty zaměstnání umocněné ještě nutností splácet poskytnutý úvěr. Na druhou stranu je třeba vzít v úvahu, že žalobce nebyl omezen na svobodě, ke ztrátě zaměstnání u něj fakticky nedošlo, tedy nebyla narušena jeho profesní sféra života. Vzhledem k tomu, co mu bylo kladeno za vinu a vzhledem k tomu, že byl dosud netrestán, nebylo pravděpodobné, že by soud použil nejvyšší stanovenou hranici trestu odnětí svobody.

Odvolací soud má na základě posouzení uvedených kritérií na rozdíl od soudu I. stupně za to, že v projednávané věci je namíste poskytnout žalobci přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu v peněžní formě, omluva žalované není pro spravedlivé odškodnění žalobce dostačující. Odvolací soud považuje za adekvátní částku 10.000 Kč. Tato částka nevybočuje z výše přiznaného zadostiučinění v jiných případech (viz např. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30Cdo 2256/2011, v němž se skutkově jednalo též o osobu, která byla následně zproštěna obžaloby proto, že skutek není trestným činem, trestní stíhání však trvalo 4 a půl roku a hrozil jí trest odnětí svobody až na 8 let a soud zde uzavřel, že poskytnuté zadostiučinění 80.000 Kč je více než dostačující, nebudou-li zjištěny další okolnosti rozhodné pro stanovení výše odškodnění).

Odvolací soud z důvodů shora uvedených dospěl k závěru, že v projednávané věci jsou splněny předpoklady odpovědnosti státu za způsobenou nemajetkovou újmu žalobci dle zák. č. 82/1998 Sb. a že je namíste poskytnout žalobci přiměřené zadostiučinění ve formě peněžní ve výši 10.000 Kč. Proto postupoval dle § 220 odst. 1 o.s.ř. a ohledně částky 10.000 Kč změnil rozsudek soudu I. stupně a žalobě v tomto rozsahu vyhověl, ohledně zbylé nárokové částky 30.000 Kč rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný dle § 219 o.s.ř. potvrdil.

O nákladech řízení před soudem I. stupně rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 2 a § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobci vznikly před soudem I. stupně náklady za právní zastoupení advokátem. Za tarifní hodnotu v této věci je třeba považovat částku 50.000 Kč dle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. Odměna za 1 úkon právní služby tedy činí 3.100 Kč, celkem právní zástupce před soudem I. stupně provedl 3 úkony právní služby za 9.300 Kč, k této částce náležejí 3 režijní paušály po 300 Kč a částka 2.142 Kč představující DPH 21%, jehož je právní zástupce žalobce plátcem. Celkem náklady činí 12.342 Kč.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. V odvolacím řízení učinil právní zástupce žalobce 1 úkon právní služby za 3.100 Kč, k této částce náleží 1 režijní paušál 300 Kč a DPH 714 Kč, celkem 4.114 Kč.

O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto dle § 160 odst. 1 o.s.ř. Lhůtu 15 dní stanovil soud k žádosti žalované, aby dle svých technicko organizačních podmínek byla schopna reálně zajistit výplatu přisouzené částky.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné.

V Praze dne 27. února 2015

JUDr. Milada V e s e l á v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Dana Beránková